

Dato: 2. januar 2019

Sagsnr.: 01.05.25-K08-84-18

Bemærkninger til klagen

Til: Miljø- og Fødevarerklagenævnet
Fra: Per E. Rasmussen

Vesthimmerlands Kommune kan ikke følge påstanden om, at det skulle være en specielt langtrukken sag. Ejer har først søgt om dispensation den 28. september 2018. Forudgående sagsgang fremgår af Slots- og Kulturstyrelsens klage fra den 6. november 2018 (se bilag SLKS klage på Klageportalen). Kommunen valgte at genoptage sagen, da Slots- og Kulturstyrelsen ikke fandt, at de foreslåede erstatningsdiger var tilstrækkelig kompensation for de fjernede diger. Det blev dels begrundet med, at det i forvejen findes et dige på den ene strækning, og en del af det andet erstatnings dige allerede er beskyttet, da det støder op til beskyttet § 3 natur.

Ved en fejl var ændring af det beskyttede dige på Miljøportalen ikke medtaget i den oprindelige afgørelse. Derfor traf vi 21. november 2018 en ny afgørelse med væsentlig flere meter erstatningsdiger (afgørelse indsendt på Klageportalen). Slots- og Kulturstyrelsen har vurderet, at der med den nye afgørelse er kompenseret tilstrækkeligt for de fjernede diger, og de har derfor **ikke** påklaget den nye afgørelse, som er påklaget af DN (klage på Klageportalen).

DN anfører i klagen, at kommunen ikke har taget stilling til naturbeskyttelseslovens § 3 og § 19b. Det er ikke korrekt. Det pågældende areal syd for diget matr. nr. 2r, var ikke beskyttet eng i 1992, hvor naturbeskyttelsesloven trådte i kraft. Marken var vurderet på luftfotos fra 1981, -85 og -87 opdyrket/omlagt de pågældende år. Det var derfor ikke beskyttet § 3 eng i 1992. Vurderet på luftfotos fra 1992 – 2009 var der tale om en intensivt drevet græsmark i den periode. Arealet har derfor heller ikke kunne blive til beskyttet § 3 natur efter 1992.

Det er kun i fuglebeskyttelsesområder, at opdyrkning af græsmarker kræver vurdering efter § 19b (Bilag 2 i naturbeskyttelsesloven). Det udpegede internationale beskyttelsesområde ved Lerkenfeld Å er habitatområde, men ikke fuglebeskyttelsesområde. Kommunen vurderer, at der med opdyrkning af matr. nr. 2r ikke er sket en væsentlig ændring af tilførsel af husdyrgødning, og arealet har ind til 2010 hovedsagelig været anvendt til græsslet. Det er derfor vurderet, at der ikke skulle ske anmeldelse efter § 19b til den foretagne opdyrkning af arealet.

De to diger var i 1992 adskilt af den omtalte markvej, derfor er de i perioden 1993 - 95 af Nordjyllands Amt blevet vejledende registreret som to adskilte diger nr. 45.673 og 45.677 på tilsammen 144 m længde. Det fremgår også af 4 cm kortet fra 1990, der danner udgangspunkt for registreringen.

Det er ikke korrekt, at kommunen uden videre kan udpege de eksisterende ikke beskyttede diger. Ændring fra den vejledende registrering af diger til en konkret udpegning kan kun ske for et helt sogn ad gangen. Inden et forslag til udpegning af beskyttede diger i et sogn sendes i lovbestemt høring, skal der ske besigtigelse af alle nuværende registrerede diger og alle mulige bevaringsværdige diger i sognet. Det er korrekt, at Vesthimmerlands Kommune er i gang med en sognevis konkret udpegning af beskyttede diger. Foreløbig er det sket i 4 sogne. Der er ikke afsat ekstra mandskab af til opgaven, så det er uvist, hvornår Ullits Sogn vil blive gennemgået.

Der kan således gå flere år, før forslag til udpegning af beskyttede diger i Ullits Sogn sendes i høring. Indtil det sker, er digerene ikke beskyttet. Det er vores vurdering, at der er en forøget risiko for, at ejer vælger at fjerne de ikke beskyttede diger, hvis de ikke bliver beskyttet som erstatningsdiger i denne sag. Han er nu opmærksom på, at digerene sandsynligvis vil blive udpeget som bevaringsværdige, når der sker en gennemgang af diger i Ullits Sogn.

Det er uden betydning, at der ifølge DN forløber en tinglyst markvej langs erstatningsdiget. Engene syd for markvejen, hvortil der er vejret, hører til Ullitshøjvej 38, men det er samme ejer som Ullitshøjvej 43. Han vil sandsynligvis kunne opnå tilladelse til at nedlægge vejen efter naturbeskyttelseslovens § 26a, hvis der er eller etableres en tilfredsstillende alternativ adgangsvej.

Det fremgår af bemærkningerne til det oprindelige lovforslag til naturbeskyttelsesloven i 1991; *at diger må betegnes som en truet "naturtype". Digerne er vigtige levesteder for vilde dyr og planter i det intensivt opdyrkede agerland. Diger bidrager endvidere til oplevelsen af et varieret landskab samtidigt med, at de giver kulturhistoriske oplysninger om ejendomsskel m.v.*

Digerne var således primært udpeget af biologiske årsager med naturbeskyttelseslovens § 4. I 2004 blev de beskyttede diger flyttet over under museumslovens § 26a. Det fremgår af lovforslag 2003-04 – L 146: *Der er hovedsagelig tale om en rent teknisk overførsel, og der er således med lovforslaget ikke tilsigtet væsentlige indholdsmæssige ændringer.* Det er således stadig væsentligt, at digerne beskyttes af biologiske årsager.

Vesthimmerlands Kommune finder fortsat, at der med den trufne afgørelse er taget hensyn til beskyttede diger, og at der vil blive udpeget erstatningsdiger i tilstrækkeligt omfang for de fjernede diger. Der beskyttes mindst 311 meter diger mod de fjernede 144 m, altså mere end dobbelt så lang en strækning. Vesthimmerlands Kommune har i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen truffet en række afgørelser med erstatningsdiger i stedet for fjernede diger, der ifølge lodsejerne vil være meget generende for driften at genopføre på det oprindelige sted. Der accepteres kun erstatningsdiger i oprindelige skel, hvor der findes rester af diger, eller hvor der på ældre kort er angivet diger.

Det fremgår af tidligere klagenævnsafgørelser og vejledningen til administration af digebeskyttelsen, at kommunen ved behandling af en dispensationsansøgning skal vurdere sagen som hvis, der var søgt om dispensation forud for fjernelsen. Det er der imidlertid ikke meget forståelse for blandt lodsejere og det politiske flertal i Vesthimmerlands Kommune. Derfor har kommunen som nævnt i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen truffet en række afgørelser, der strider med dette princip. Det giver en smidigere sagsbehandling, hvor der har kunnet indgås en aftale med lodsejerne, og hvor der samtidig sikres beskyttelse af bevaringsværdige diger såvel biologisk som landskabeligt og kulturhistorisk.

Vesthimmerlands Kommune vil opfordre klagenævnet til at tilslutte sig denne praksis, når der med erstatningsdigerne er fundet tilstrækkelig erstatning for de fjernede diger, som det er tilfældet i denne sag.